

Pressure cooker event Versnellingshuis over reststromengebruik

CIRCULAIRE STRUIKELPUNTEN VAN ALLE KANTEN BELICHT

Onlangs hield het Versnellingshuis Haven Industrieel Complex (HIC) een 'pressure cooker event', gericht op problemen waar bedrijven met circulaire plannen op stuiten. Bedrijven (Chane, VPR en Neste), overheden en DCMR wisselden hun zienswijzen uit. De grote opbrengst? Meer begrip voor elkaar.

“Het Versnellingshuis is een uniek samenwerkingsverband tussen verschillende overheden, het Havenbedrijf Rotterdam, Deltalinqs, InnovationQuarter, DCMR als uitvoeringsorganisatie en bedrijven”, zegt Angela Pigmans, programmamanager energietransitie en circulaire economie bij DCMR Milieudienst Rijnmond. “Bedrijven kunnen aangeven op welke thema’s ze vastlopen, waarop een versnelling kan worden gerealiseerd.

“HET DOEL IS OM GEZAMENLIJK SNEL EEN OPLOSSING TE VINDEN”

ANGELA PIGMANS (DCMR)

Binnen het Versnellingshuis zie je naast onderwerpen over de energietransitie een verschuiving naar steeds meer onderwerpen die met de circulaire economie van doen hebben. Daarom ben ik er sinds een jaar bij betrokken.” De toegevoegde waarde van het Versnellingshuis zit er volgens Pigmans in dat gezamenlijk naar casussen wordt gekeken. “Als uitvoeringsorganisatie horen wij direct van bedrijven wat er speelt. Vanuit verschillende hoeken zoeken wij met de andere deelnemers vervolgens de samenwerking om bedrijven verder op weg te helpen. Voor ons is dit een manier om te worden geïnformeerd over waar bedrijven tegenaan lopen.”

GROTE OPGAVEN

“Willen wij de klimaatdoelen halen, dan is samenwerking essentieel. Onze missie is een gezonde, veilige en duurzame haven. Op het gebied van de energietransitie en circulaire economie liggen er grote opgaven in Nederland, en ook in Rotterdam”, verklaart Pigmans de deelname van DCMR aan het

“WET- EN REGELGEVING STIMULEERT OPWERKEN/HERGEBRUIK OP DIT MOMENT SOMS NOG ONVOLDENDE”

OSKAR VAN DEN BERG (CHANE)

Versnellingshuis. “Onze rol is dat wij de uitvoeringsorganisatie zijn van de gemeente en provincie. Als een bedrijf een omgevingsvergunning aanvraagt, loopt dit via ons als het een milieu- of veiligheidsissue is. In het Versnellingshuis zijn wij aanwezig als de uitvoeringsdienst voor vergunningverlening, toezicht en handhaving voor het Rijnmondgebied en/of de provincie Zuid-Holland. Het doel is om gezamenlijk snel een oplossing te vinden.”

INGEWIKKELD

Dit voorjaar werd in het Versnellingshuis -deze keer in het kantoor van DCMR in Schiedam - een ‘pressure cooker event’ gehouden, speciaal gericht op problemen waar bedrijven met circulaire plannen tegenaan lopen. “In het Versnellingshuis worden regelmatig casussen ingebracht. In dit geval is ervoor gekozen om een pressure cooker event te organiseren naar aanleiding

‘CONSTRUCTIEF VAN GEDACHTEN WISSELEN’

Namens Chane (voorheen Koole Terminals) namen Luca Bignotti en Oskar van den Berg deel aan het pressure cooker event van het Versnellingshuis. Ze zijn enthousiast over deze manier van samenwerken.

“Wanneer we naar een circulaire economie toe gaan, gaat dat gepaard met het gebruik van afvalstromen. Bij ons hebben we het dan vooral over vloeibare stromen. Deze bevatten nog steeds waarde, die wij aan de economie kunnen toevoegen door ze op te werken. Op die manier heb je minder schaarse grondstoffen nodig en kun je (afval)stoffen hergebruiken en inzetten ter vervanging van schaarse grondstoffen. Dit biedt maatschappelijke voordelen op het gebied van duurzaamheid”, zegt Luca Bignotti, operations manager bij de Botlek-terminal van Chane. Hij vervolgt: “Wij willen eruit halen wat mogelijk is, maar lopen daarbij aan tegen de grijze gebieden in wet- en regelgeving, waarbij de ene wet het ene en de andere het andere aangeeft. In het Versnellingshuis kunnen wij hier constructief over van gedachten wisselen.”

“Het Versnellingshuis biedt ruimte aan overheden en industriële bedrijven om samen de volgende stap te zetten”, verklaart HSEQ manager Oskar van den Berg van Chane. Hij zegt vooral meerwaarde te zien in het feit dat verschillende overheden aan dezelfde tafel aanschuiven. “Zo kun je de problematiek vanuit verschillende disciplines en beoordelingscriteria bespreken.” Chane nam voor een specifiek project deel aan gesprekken in het Versnellingshuis. Tegelijkertijd gaat het volgens Van den Berg en Bignotti om generieke onderwerpen. “Samen willen wij de mogelijkheden benutten om verschillende afvalstromen op te verwerken tot herbruikbare producten. In de praktijk stuiten wij hierbij bijvoorbeeld op strijdigheid met het Landelijke Afvalbeheerplan 3 (LAP), dat algemeen van karakter is. Dit verhindert dat wij bepaalde handelingen met bepaalde afvalstoffen kunnen uitvoeren en stagneert zo de ontwikkeling van de circulaire economie. Vanuit de Botlek-terminal hebben wij aangegeven dit als knelpunt te ervaren. Wet- en regelgeving stimuleert opwerken/hergebruik op dit moment soms nog onvoldoende. Het is de vraag of dat zinvol is”, aldus Van den Berg.

Op de vraag of het probleem hiermee nu is opgelost, antwoordt hij ontkennend. “Nee, nog niet. Wel biedt het Versnellingshuis een platform om casussen breed te bespreken. Dit biedt inzicht in problemen die bedrijven ervaren met wet- en regelgeving. Voor het oplossen van concrete problemen zal er meer tijd nodig zijn. Wel is er over en weer meer begrip voor elkaar. We moeten elkaar vinden om de problemen te tackelen; dat is de belangrijkste stap. Door loketten samen te brengen, voorkomen we dat ieder bedrijf individueel met een overheid in gesprek gaat.” Bignotti vult aan: “Het mooie van het platform is dat je over tegenstrijdigheden kunt discussiëren. Ook vertegenwoordigers van de overheid laten blijken iets soms vreemd te vinden. Dat is een heel andere setting dan wij normaal gesproken met de overheid gewend zijn. Je bespreekt beleid met elkaar, wat goed is.”

van meerdere casussen met betrekking tot 'einde afval'. Bij een pressure cooker event doe je als het ware alle ingrediënten in een pan bij elkaar en ga je samen het gesprek aan", legt Pigmans uit. Het ging daarbij specifiek om casussen van Chane [vorige maand wijzigde Koole Terminals zijn naam in Chane, zie ook kader, red.], Neste en VPR. "Veel bedrijven die reststromen willen verwerken, worstelen met de einde-afvalstatus. Je kunt niet zomaar een afvalstof als grondstof gaan gebruiken; daar is een vergunning

"EEN RECHTSOORDEEL EINDE-AFVAL IS GEEN VERGUNNING"

ANGELA PIGMANS (DCMR)

voor nodig. In de praktijk blijkt het echter behoorlijk ingewikkeld om tot een einde-afvalstatusverklaring te komen. Daarvoor moet je specifiek naar allerlei details kijken. Zitten er bijvoorbeeld Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS) of potentieel Zeer Zorgwekkende Stoffen (pZZS) in? Is het schadelijk voor milieu, gezondheid of veiligheid? Op al dit soort vragen moet een antwoord worden gevonden."

RECHTSGELDIGHEID

Pigmans vertelt dat het event interactief van opzet was en partijen aan het einde ook nog aan de hand van stellingen de discussie aangingen. "Het Havenbedrijf Rotterdam vertelde hoe het de grondstoffentransitie ziet. Chane, VPR en ook Neste lichtten hun casussen toe. Wij van DCMR legden uit waarom dit proces zo ingewikkeld is, waar wij tegenaan lopen en wat nodig is om deze trajecten zo soepel mogelijk te laten verlopen." De crux van dit onderwerp zit hem voor een groot deel in de rechtsgeldigheid van het afvalstatusoordeel, was de algemene conclusie. Pigmans licht toe: "Een rechtsoordeel einde-afval is geen vergunning. Deze oordelen worden door de provincie - of door gemeenten - afgegeven. In theorie kan een bedrijf een rechtsoordeel einde afval van de ene provincie ontvangen, die in

Angela Pigmans

de provincie waar de reststroomverwerking plaatsvindt niet wordt geaccepteerd. Dat moeten wij zien te voorkomen. In Nederland zijn verschillende werkgroepen om overheden hierin op één lijn te krijgen. Internationaal is het een ander verhaal. Een in Nederland afgegeven einde-afval rechtsoordeel kan in het buitenland

"HET MOOIE VAN HET PLATFORM IS DAT JE OVER TEGENSTRIJDIGHEDEN KUNT DISCUSSIËREN"

LUCA BIGNOTTI (CHANE)

niet akkoord worden bevonden. In Scandinavië gebeurt dit nogal eens. Daar is nog een weg in te bewandelen. Dankzij de informatie van bedrijven is er meer duidelijkheid. Een definitieve oplossing voor de circulaire vraagstukken is er nog niet. Dat kan ook niet, want het gaat hierbij om langlopende problemen. Wel is er meer begrip voor elkaars standpunten."

VERSNELLINGSHUIS

De partijen die in het Versnellingshuis Haven Industrieel Complex (HIC) samenwerken, zijn het Havenbedrijf Rotterdam, Deltalinqs (dat de in de haven gevestigde bedrijven vertegenwoordigt), de gemeente Rotterdam, de provincie Zuid-Holland, DCMR Milieudienst Rijnmond, InnovationQuarter, RVO, Stedin en de ministeries van Economische Zaken en Klimaat en Infrastructuur en Waterstaat. In 2023 was het Versnellingshuis voor het derde jaar actief. In het laatst verschenen jaarverslag wordt gemeld dat het Versnellingshuis tot en met vorig jaar voor 25 energietransitieprojecten barrières heeft weten weg te nemen. In 2023 hield het Versnellingshuis tien bijeenkomsten over acht casussen.